

Adroddiad Blynyddol Comisiynydd Safonau'r Senedd

Ebrill 2025 – Mawrth 2026

CYNNAL
ENW DA

GWARCHOD
SAFONAU

MYND I'R AFAEL
Â PHRYDERON

Mae'r Comisiynydd Safonau y Senedd yn berson annibynnol a benodir gan Senedd Cymru i ddiogelu safonau, cynnal enw da'r sefydliad a mynd i'r afael â chwynion.

Douglas Bain CBE TD
Comisiynydd Safonau'r Senedd

Mae copi electronig o'r adroddiad hwn ar gael ar wefan Comisiynydd Safonau'r Senedd: **www.comisiynyddsafonaucymru.org**.

Gellir cael copïau o'r adroddiad hwn hefyd mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopi caled gan:

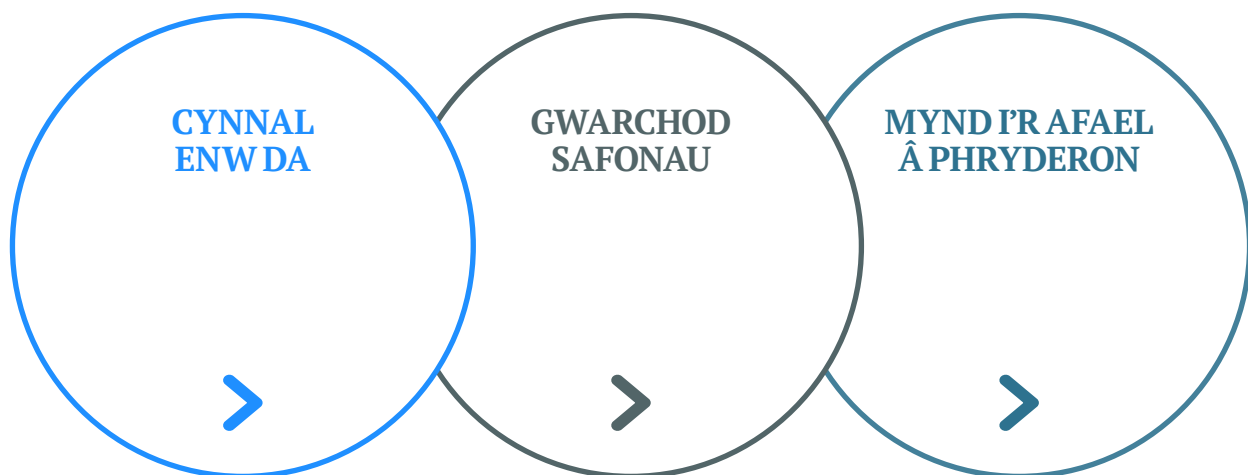
Comisiynydd Safonau'r Senedd
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1SN

Ffôn: 0300 200 6542

E-bost: **Comisiynydd.Safonau@senedd.cymru**

Adroddiad Blynyddol Comisiynydd Safonau'r Senedd

Ebrill 2025 – Mawrth 2026

Cynnwys

1. Cyflwyniad	6
2. Swyddogaethau a dyletswyddau'r Comisiynydd	7
3. Cwynion	8
4. Gwaith arall.....	15
5. Gwariant	16
6. Y flwyddyn sydd i ddod	19
7. Diolchiadau.....	20

1. Cyflwyniad

1. Dyma fy chweched adroddiad blynyddol, a'm holaf, fel Comisiynydd Safonau'r Senedd Daw fy nghyfnod yn y swydd i ben ar 31 Mawrth 2027 a bydd cyfrifoldeb dros yr adroddiad ar gyfer 2026-27 yn disgyn ar fy olynnydd. Mae'r adroddiad yn amlinellu sut y cyflawnais swyddogaethau fy swydd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026.

2. Mae'n dilyn yr un patrwm â'm hadroddiadau blaenorol. Ar ôl nodi'r darpariaethau statudol perthnasol, mae'n rhoi gwybodaeth am nifer y cwynion a phynciau'r cwynion a ddaeth i law ac ym mha fodd y cawsant eu prosesu. Rhoddir gwybodaeth hefyd am waith arall a wnaed yn ystod y flwyddyn, gwariant swyddfa'r Comisiynydd a'r hyn sydd wedi'i gynllunio ar gyfer 2026-27.

2. Swyddogaethau a dyletswyddau'r Comisiynydd

3. Gan nad oedd Bil Senedd Cymru (Atebolrwydd Aelodau ac Etholiadau) wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol erbyn diwedd y flwyddyn, nid oedd unrhyw newidiadau i swyddogaethau a dyletswyddau'r Comisiynydd yn ystod y flwyddyn adrodd.¹ Crëwyd swydd Comisiynydd Safonau'r Senedd gan adran 1(1) o Fesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2009 ('y Mesur').² Mae Adran 5 o'r Mesur yn darparu ar gyfer annibyniaeth y Comisiynydd ar gyfarwyddyd neu reolaeth y Senedd.

4. Nodir swyddogaethau'r Comisiynydd yn adrannau 6 a 7 o'r Mesur, a gellir eu crynhoi fel a ganlyn –

- Derbyn unrhyw gŵyn bod Aelod wedi methu â chydymffurfio ag un o ofynion y Cod Ymddygiad³ ('y Cod') neu ddarpariaeth berthnasol arall, ymchwilio i gwynion o'r fath a chyflwyno adroddiad i'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad ('y Pwyllgor') ar y rhai sy'n dderbyniadwy;⁴
- Cyngori Aelodau o'r Senedd a'r cyhoedd am y gweithdrefnau ynglŷn â gwneud cwynion ac ymchwilio i gwynion;
- Rhoi cyngor i'r Senedd ar unrhyw fater o egwyddor gyffredinol sy'n ymwneud â safonau ymddygiad yr Aelodau, y weithdrefn ar gyfer ymchwilio i gwynion neu unrhyw fater arall sy'n ymwneud â hyrwyddo, annog a diogelu safonau uchel o ymddygiad mewn swydd gyhoeddus fel Aelod o'r Senedd.

5. Mae adran 19 o'r Mesur yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd, cyn gynted â phosibl ar ôl diwedd pob blwyddyn ariannol, gyflwyno adroddiad i'r Senedd ar sut mae swyddogaethau'r Comisiynydd wedi cael eu harfer yn ystod y flwyddyn honno.

---

¹ Rhoddwyd Cydsyniad Brenhinol ar 27 Ebrill 2026

² <https://www.legislation.gov.uk/cy/mwa/2009/4/contents>;
<http://www.legislation.gov.uk/mwa/2009/4/contents/enacted/welsh>

Cafodd teitl y swydd ei newid o Gomisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru pan ddaeth adran 7 o Ddeddf y Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020i rym ar 6 Mai 2020.

³ <https://senedd.cymru/media/jpbdxzr0/code-of-conduct-cym.pdf>

⁴ Fel y'u diffinnir yn adran 6(3) o'r Mesur.

3. Cwynion

Cyflwyniad

6. Treuliwyd rhan arwyddocaol o'm hamser yn ystod y flwyddyn yn ymdrin â chwynion yn erbyn Aelodau o'r Senedd. Nodir rhagor o wybodaeth amdanynt yn y paragraffau a ganlyn.

Cwynion a ddygwyd ymlaen o 2024-25

7. Roedd ystyriaeth o 12 o gwynion derbyniadwy ar y gweill ar ddechrau'r flwyddyn gyfredol. Cyflwynwyd adroddiadau pedwar ymchwiliad, yn cwmpasu wyth o'r cwynion hyn, i'r Pwyllgor erbyn mis Medi 2025. Rhoddwyd y gorau i ystyried y pedair cwyn arall, a oedd yn ailadrodd yn sylweddol honiadau a drafodwyd yn yr adroddiadau a gyflwynwyd.^{5 6 7 8}

Cwynion newydd

8. Yn ystod y flwyddyn, cafwyd 86 o gwynion newydd. Ymdriniwyd â'r holl gwynion hyn yn unol â'r **Weithdrefn ar gyfer ymdrin â chwynion yn erbyn Aelodau o'r Senedd ("y Weithdrefn")**.

9. Dangosir ffynonellau, pynciau a rhesymau dros annerbyniadwyedd y cwynion hyn yn y Tablau isod.

---

⁵ Y pedwerydd adroddiad ar hugain i'r Chwched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9

⁶ Yr ail adroddiad ar hugain i'r Chwched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9

⁷ Yr unfed adroddiad ar hugain i'r Chwched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9

⁸ Y trydydd adroddiad ar hugain i'r Chwched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9

Tabl 1: Cwynion a ddaeth i law, ffynhonnell a derbyniadwyedd

	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Daeth i law	44	71	190	136	86
% gan y cyhoedd	91	58	89	92	86
% gan Aelod yn erbyn Aelod	0	0	0.5	2	4
% gan Aelod yn erbyn ei hun	0	7	1.5	1	1
% gan Glerc y Senedd	9	35	9	5	9
% annerbyniadwy	80	49	84	82	83
% derbyniadwyedd heb ei benderfynu erbyn diwedd y flwyddyn	5	0	1	3	2

Tabl 2: Cwynion yn ôl pwnc

	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Ymddygiad ar y cyfryngau cymdeithasol	6	8	53	44	67
Camddefnyddio adnoddau	4	5	3	5	12
Safon gwasanaeth	16	5	17	15	9
Methu â chofrestru / datgan / diweddarau buddiant	7	27	24	12	12
Y tu allan i gylch gorchwyl (ymddygiad yn y Cyfarfod Llawn neu ymddygiad Gweinidogol)	3	20	29	22	18
Ymddygiad arall⁹	8	6	64	38	14
CYFANSWM	44	71	190	136	86

⁹ Derbynnir cwynion mewn llawer o wahanol feysydd ac mae'r adran hon wedi cynnwys cwynion yn amrywio o bresenoldeb rhai Aelodau mewn gwrthdystiad i'r ffordd y mae rhai Aelodau'n pleidleisio o bell yn ystod y Cyfarfod Llawn. Roedd pynciau eraill y cwynwyd amdanynt yn cynnwys polisïau Llywodraeth Cymru a Llywodraeth Cymru fel sefydliad.

Tabl 3: Rhesyau nad yw cwyn yn dderbyniadwy

Rhif y rheswm	Disgrifiydd	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
1	Ddim yn ysgrifenedig (Is-baragraff 4.2(a) y Weithdrefn)	0	0	0	0	0
2	Ddim yn enwi'r achwynydd (Is-baragraff 4.2(b) y Weithdrefn)	0	0	0	0	1
3	Ddim yn ymwneud ag ymddygiad Aelod a enwyd (Is-baragraff 4.2(c) y Weithdrefn)	2	0	9	1	2
4	Ddim yn datgan gweithred neu ddiffyg y cwynir amdano (Paragraff 4.2(d) y Weithdrefn)	33	1	9	2	0
5	Tystiolaeth ategol annigonol (Is-baragraff 4.2(e)(i) y Weithdrefn) ¹⁰	-	3	40	22	14
6	Ymddygiad, os profir, nad yw'n torri darpariaeth berthnasol (Is-baragraff 4.2(e)(ii) y Weithdrefn)					

¹⁰ Pan fydd Achwynwyr yn methu, i ddechrau, â darparu digon o dystiolaeth neu wybodaeth i gefnogi cwyn a allai fod yn dderbyniadwy, byddant yn cael o leiaf 14 diwrnod i'w darparu.

Rhif y rheswm	Disgrifiydd	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
	Ymddygiad yn y Cyfarfod Llawn neu Bwyllgor (Paragraff 3 y Cod) ¹¹	-	16	17	12	17
	Ymddygiad Gweinidogol (Paragraff 7(ii) y Cod) ¹²	-	7	12	10	2
	Safon gwasanaeth (Paragraff 7(iii) y Cod) ¹³	-	4	17	27	9
	Arall	-	7	54	35	24
7	Ddim o fewn y cyfnod a ganiateir (Is-baragraff 4.2(g) y Weithdrefn)	0	0	1	2	2

10. O'r 13 o gwynion derbyniadwy, roedd chwech yn ymwneud â methiannau bach gan Aelodau i hysbysu newid i'w buddiannau cofrestredig o fewn yr amser a ganiateir o dan y Rheolau Sefydlog. Ym mhump o'r cwynion hyn, gan fod yr Aelodau wedi derbyn y gwall a'i gywiro, argymhellais i'r Pwyllgor na ddylwn barhau â'm hymchwiliad. Derbyniwyd yr holl argymhellion hyn. Rhoddwyd y gorau i ystyried y chweched gŵyn gan fod y methiant eisoes wedi cael ei ystyried gan y Pwyllgor.

11. Cyfeiriodd y Prif Weithredwr ataf bedwar achos o Aelodau yn honni eu bod yn gwneud ffilmiau gwleidyddol plaid ar ystâd y Senedd. Mae ffilmio o'r fath wedi'i wahardd o dan y Rheolau a'r Canllawiau ar Ddefnyddio Adnoddau'r

¹¹ Mae paragraff 3 o'r Cod yn darparu mai'r Llywydd a chadeiryddion pwyllgorau fydd, fel arfer, yn ymdrin ag ymddygiad yr Aelodau yn ystod Cyfarfod Llawn y Senedd ac mewn pwyllgorau, drwy droi at Reolau Sefydlog y Senedd. Dim ond os caiff cwyn am ymddygiad o'r fath ei chyfeirio at y Comisiynydd gan y Llywydd neu gadeirydd pwyllgor y caiff y Comisiynydd ymchwilio iddi.

¹² Mae adran 8 o'r Mesur a pharagraff 7(ii) o'r Cod yn ei gwneud yn glir nad oes gan y Comisiynydd unrhyw rôl mewn perthynas â chwynion am gamymddwyn honedig gan Aelod wrth weithredu'n llwyr yn rhinwedd ei swydd fel Gweinidog. Cafodd yr achwynwyr a honnodd gamymddwyn gweinidogol eu cyfeirio at swyddfa'r Prif Weinidog.

¹³ Mae paragraff 7(iii) o'r Cod yn darparu nad yw'n ymwneud â safon gwasanaeth a chanlyniadau a geir gan Aelod.

Senedd ac mae'n groes i Reol 8 o'r Cod. Cyfaddefodd y ddau Aelod dan sylw eu camymddwyn a dileu'r cynnwys. Derbyniodd y Pwyllgor fy argymhelliad y dylid rhoi'r gorau i ystyried y cwynion.

12. Roedd un gŵyn yn ymwneud â methiant honedig i ddatgan buddiant yn ystod y Cyfarfod Llawn. Yn ystod fy ymchwiliad daeth yn amlwg nad oedd methiant o'r fath wedi digwydd. Gorffennais fy ystyriaeth o'r gŵyn yn unol ag is-baragraff 5.1 o'r Weithdrefn.

13. Ymchwiliais i atgyfeiriad gan y Prif Weithredwr ynghylch y defnydd amhriodol honedig o un o'i staff cymorth gan Janet Finch-Saunders. Yn ystod fy ymchwiliad, daeth yn amlwg nid yn unig fod yr Aelod wedi cydsynio dro ar ôl tro, ac ar rai achlysuron wedi annog, y camymddwyn hwn, ond ei bod hefyd wedi methu â darparu hyfforddiant digonol i'w staff. Derbyniodd y Pwyllgor fy marn fod yr Aelod wedi torri Rheol 1 (Arweinyddiaeth), Rheol 8 (Defnydd amhriodol o adnoddau'r Senedd) a Rheol 24 (Dyletswydd i ddarparu hyfforddiant ac ati) o'r Cod. Cafodd yr Aelod ei geryddu am ei chamymddygiad.¹⁴

14. Roedd fy ymchwiliad i'r drydedd gŵyn dderbyniadwy ar ddeg yn parhau ar ddiwedd y flwyddyn.

Cwynion a ddygwyd ymlaen i 2026-27

15. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd derbyniadwyedd dwy gŵyn a ddaeth i law ar 31 Mawrth 2026 eto i'w benderfynu, ac roedd fy ymchwiliad i un gŵyn dderbyniadwy yn parhau.¹⁵

Ystyriaeth

16. Rwyf yn fodlon bod ymddygiad cyffredinol yr Aelodau yn parhau i fod o safon uchel. Mae hynny'n cael ei gadarnhau gan y gostyngiad 37% yn nifer y cwynion a ddaeth i law, a chan y ffaith, ar wahân i'r methiannau bach a thechnegol i raddau helaeth, mai dim ond un Aelod, Janet Finch-Saunders, a ganfuwyd i fod wedi torri unrhyw ddarpariaeth berthnasol yn ystod y flwyddyn.

17. Y gostyngiad yn nifer y cwynion a ddaeth i law, o 136 yn 2024-25 i 86 yn y flwyddyn adrodd, oedd y gostyngiad mwyaf ond un ers creu'r Comisiynydd

¹⁴ **Y pumed adroddiad ar hugain i'r Chweched Senedd o dan Reol Sefydlog 22.9**

¹⁵ Daeth yr ymchwiliad i ben o dan is-baragraff 5.1(a) a (g) o'r Weithdrefn. Canfuwyd bod un o'r cwynion yn annerbyniadwy yn unol ag is-baragraff 4.2(f) tra bod ystyriaeth o'r gŵyn arall wedi dod i ben o dan is-baragraff 5.1(g).

Safonau yn 2009. Mae'n parhau â thuedd galonogol o ran gostyngiad yn nifer y cwynion a ddaw i law.

18. Er bod ymddygiad ar y cyfryngau cymdeithasol yn parhau i fod y prif reswm dros gwynion, roedd yn braf nodi'r gostyngiad o fwy na 50 y cant yn y nifer ers 2024-25. Ni fu unrhyw newidiadau sylweddol i'r materion y gwnaed cwynion eraill yn eu cylch nac yn ffynonellau'r cwynion na'r rhesymau pam nad oeddent yn dderbyniadwy.

4. Gwaith arall

19. Wrth ystyried cwynion, nodais eto sawl enghraifft lle y gellid gwneud gwelliannau i'r Cod a'r Weithdrefn. Roeddwn yn falch o nodi bod llawer o'r rhain wedi'u gweithredu yn y Cod Ymddygiad a ddaeth i rym ar ddechrau'r Seithfed Senedd.

20. Rhoddais dystiolaeth i'r Pwyllgor ar Fil Senedd Cymru (Atebolrwydd Aelodau ac Etholiadau) ac i'r Pwyllgor Safonau ar y Bil hwnnw a nifer o faterion eraill. Cyfrannais at ymgynghoriad y Bwrdd Taliadau ar y Penderfyniad ar gyfer y Seithfed Senedd.

21. Yn ystod y flwyddyn, cefais ohebiaeth ar ystod eang o faterion y tu allan i'm cylch gwaith fel Comisiynydd. Ym mhob achos, eglurwyd i'r gohebwyd pam na allwn eu cynorthwyo, a chawsant eu cyfeirio at y sefydliad priodol i ymdrin â'u problem.

5. Gwariant

22. O dan adran 3 a pharagraff 5 o'r Atodlen i'r Mesur, rhaid i Gomisiwn y Senedd dalu'r Comisiynydd y cyflog a'r lwfansau a gytunir yn nhelerau ac amodau'r penodiad. Rhaid i'r Comisiwn hefyd dalu'r holl dreuliau rhesymol yr eir iddynt yn gyfreithlon gan y Comisiynydd wrth gyflogi staff, prynu nwyddau neu wasanaethau, a thalu lwfansau neu dreuliau i dystion.

23. Mae'r gwariant gan swyddfa'r Comisiynydd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025 i'w weld yn Nhabl 4.

Tabl 4 – Gwariant swyddfa'r Comisiynydd

	2021-22 £	2022-23 £	2023-24 £	2024-25 £	2025-26 £
Costau cyflogaeth y Comisiynydd (Nodyn 1)	30,538	34,692	48,847	39,137	35,720
Teithio a Chynhaliaeth y Comisiynydd	1,014	4,264	5,199	24	811
Costau eraill y Comisiynydd	0	0	0	0	0
Costau cyflogaeth y Comisiynydd Dros Dro (Nodyn 1)	0	0	0	2,940	0
Teithio a chynhaliaeth y Comisiynydd Dros Dro	0	0	0	0	0
Costau eraill y Comisiynydd Dros Dro	0	0	0	0	0
Cyfanswm gwariant y Comisiynydd a'r Comisiynydd Dros Dro	31,552	38,955	54,045	42,101	36,531

	2021-22 £	2022-23 £	2023-24 £	2024-25 £	2025-26 £
Costau cyflogaeth (Nodyn 2)	70,874	71,115	74,448	75,848	64,626
Teithio a chynhaliaeth staff	0	0	0	520	39
Costau eraill staff	0	0	0	0	0
Cyfanswm costau staff (Nodyn 3)	70,874	71,115	74,448	76,368	64,665
Gwariant arall yr aed iddo¹⁶	4,957	9,524	5,498	8,555	4,117
CYFANSWM GWARIANT SWYDDFA'R COMISIYNYDD	107,383	119,595	133,992	127,025	105,313

Nodyn 1 - Tâl y Comisiynydd + cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr

Nodyn 2 - Cyflog staff + cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr + cyfraniad pensiwn y cyflogwr

Nodyn 3 – Mae'r gostyngiad oherwydd dim ond tua 80% o gyfanswm yr amser a dreuliodd yr unigolyn dan sylw yn cefnogi'r Comisiynydd. Ni wnaed addasiad cyfwerth yn y blynyddoedd blaenorol.

24. Mae cost rhedeg swyddfa'r Comisiynydd yn dibynnu'n helaeth iawn ar nifer y cwynion sy'n dod i law a faint ohonynt sy'n dderbyniadwy ac felly'n gofyn ymchwiliad. Er bod 50 yn llai o gwynion wedi dod i law yn 2025-26 na'r flwyddyn flaenorol, cafodd pedwar ymchwiliad ffurfiol ynghylch cwynion a ddaeth i law yn ystod 2024-25 eu cario drosodd a'u cynnal yn ystod blwyddyn adrodd 2025-26, a chynhaliwyd un ymchwiliad ffurfiol newydd. Mae ymchwiliadau ffurfiol o'r

¹⁶ Roedd hwn yn cynnwys taliadau am wasanaethau cyfreithiol, trawsgrifio, ac ymdrin â'r cyfryngau.

fath yn cymryd llawer mwy o amser ac adnoddau na chwynion nad ydynt yn dderbyniadwy. Hyd yn oed heb y gostyngiad oherwydd y dull mwy cywir o gyfrifo costau cyflogaeth, roedd cyfanswm y gwariant 4% yn is na'r flwyddyn flaenorol, a'r isaf ers 2022-23.

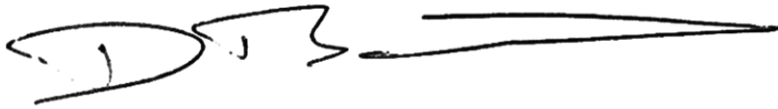

6. Y flwyddyn sydd i ddod

- 25.** Rwy'n disgwyl i 2026-27 fod yn flwyddyn brysur. Mae bron yn sicr y bydd y cynnydd yn nifer yr Aelodau a'r ffaith nad yw cyfran uchel iawn ohonynt wedi bod yn Aelodau o'r blaen yn arwain at gynnydd sylweddol yn nifer y cwynion a ddaw i law.
- 26.** Er bod y Cod Ymddygiad newydd yn mynd i'r afael â llawer o'r diffygion yn y Cod blaenorol, mae'n debygol y bydd rhai o'r mesurau newydd yn arwain at broblemau sy'n cymryd llawer o amser.
- 27.** Byddaf yn gweithio gyda'r Pwyllgor ar ddiwygio'r Weithdrefn. Mae'r diwygiad hwnnw'n angenrheidiol i gywiro nifer o ddiffygion bach a nodwyd ac o ganlyniad i'r newidiadau i'r Cod.
- 28.** Bydd gwaith yn cael ei wneud i addasu arferion presennol i ystyried y newidiadau a wnaed yn sgil Deddf Senedd Cymru (Atebolrwydd Aelodau ac Etholiadau) 2026.
- 29.** Os caf wahoddiad, byddaf yn cwrdd â'r Pwyllgor Safonau newydd i egluro fy rôl a'u briffio ar fy ngwaith. Byddaf yn gwneud yr un peth i'r Aelodau llewg pan gânt eu penodi i'r Pwyllgor.
- 30.** Byddaf yn adeiladu ar y sesiynau cynefino ar gyfer yr Aelodau ynghylch fy rôl a'r broses gwyno a ddarperir ym mis Mai 2026 drwy ddarparu sesiynau pellach yn ddiweddarach yn y flwyddyn.
- 31.** Yn sgil ymrwymiad Llywodraeth Cymru i ddod â swyddfa Comisiynydd Safonau'r Senedd o fewn cylch gorchwyl Comisiynydd y Gymraeg, byddaf yn cysylltu â'r swyddfa honno ynghylch y safonau a fyddai'n briodol.
- 32.** Byddaf yn parhau i gysylltu â'r rhai sy'n gwneud gwaith tebyg mewn awdurdodaethau eraill gyda'r bwriad o nodi a chyflwyno arfer gorau.
- 33.** Byddaf yn cwrdd â'm olynydd i sicrhau proses ddidrafferth o drosglwyddo unrhyw ymchwiliadau parhaus ac unrhyw ddarn arall o waith.

7. Diolchiadau

34. Gwnaeth Jonathan Thomas, fy Rheolwr Ymchwiliadau a Chwynion, ddefnydd llawn o'i 16 mlynedd a mwy o brofiad o gefnogi pob Comisiynydd Safonau ers i'r swydd gael ei chreu yn 2009. Rwy'n ddyledus iddo am bopeth y mae wedi'i wneud. Rwyf hefyd yn ddiolchgar iawn i Meriel Singleton, Clerc y Pwyllgor Safonau Ymddygiad ac i'r nifer o staff eraill yng Nghomisiwn y Senedd a'm helpodd i gyflawni fy nyletswyddau.

Douglas Bain CBE TD

Comisiynydd Safonau'r Senedd

18 Mehefin 2026

CYNNAL
ENW DA

GWARCHOD
SAFONAU

MYND I'R AFAEL
Â PHRYDERON

